

Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Horní Cerekev, okres Pelhřimov

**Tyršova 209
394 03 Horní Cerekev**

Identifikátor školy: 600 061 353

Termín konání inspekce: 15. duben – 21. duben 2004

Čj.:	k2-1140/04-11038
Signatura:	sk3cx103

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo:

- ❖ Zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- ❖ Zjištění a zhodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětu občanská výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- ❖ Zjištění a zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávací a výchovné činnosti v povinném předmětu učebního plánu občanská výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- ❖ Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem příspěvkové organizace Základní škola Horní Cerkev, okres Pelhřimov je město Horní Cerkev. Podle rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaného MŠMT dne 22. 10. 2002 s účinností od 1. 1. 2003 sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu. K 30. 9. 2003 vykazuje plně organizovaná základní škola 230 žáků v 11 třídách. Vyučování probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2. Škola nemá odloučená pracoviště. V tomto školním roce navštěvují školu žáci z obcí Horní Cerkev, Bělá, Černov, Horní Ves, Hříběcí, Nová Buková, Radňov, Těšenov, Turovka a Zajíčkov.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně-vzdělávací činnost je na 1. stupni základní školy ve 107 hodinách z celkově 141 vyučovací hodiny zajištěna učiteli, kteří podle vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro učitele 1. – 5. ročníku základní školy. Učiteli bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti jsou s výjimkou hudební výchovy vyučovány všechny předměty ve čtvrtém ročníku, praktické činnosti a německý jazyk ve třídě V. A a tělesná výchova ve třídách V. A a V. B. Na druhém stupni základní školy je výuka ve 163 hodinách z celkového počtu 171 vyučovací hodiny zabezpečena učiteli, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro učitele 6. až 9. ročníku základní školy. Učitelem bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti je vyučována výtvarná výchova v devátém ročníku. Doklady o vzdělání nebyla při inspekci doložena odborná a pedagogická způsobilost pedagogického pracovníka, který vyučuje občanskou výchovu ve všech třídách 6. – 9. ročníku a praktické činnosti v šestém ročníku. Při stanovení vyučovací povinnosti učitelů pro školní rok 2003/2004 byla maximálně zohledněna jejich odborná způsobilost pro vyučování všeobecně vzdělávacích předmětů. Absolvování kvalifikačního studia nebylo doloženo u žádného ze dvou učitelů, kteří jsou ve škole pověřeni vykonáváním funkce výchovného poradce. Také nebyla doložena požadovaná délka pedagogické praxe, která je podmínkou odborné způsobilosti pro výkon funkce ředitele. Základní škola nemá vypracovaný plán práce školy na školní rok 2003/2004. Organizační řád školy není vypracován, jasně jsou pouze určeny kompetence vedoucích předmětových komisí

a metodického sdružení. Vnitřní informační systém je založen na každodenním osobním styku a je při něm využíváno nástěnek. Vnější informační systém je založen na konání pravidelných rodičovských schůzek.

Činnost poradních a metodických orgánů školy, které se převážně zabývají organizačními stránkami výchovy a vzdělávání, nemá vliv na průběh výchovně vzdělávací činnosti školy. Vedení školy má zpracovány měsíční plány hospitační činnosti. Způsob vyhodnocování získaných poznatků z hospitační činnosti nemá v současné době vliv na zlepšení kvality výchovně-vzdělávacího procesu. Další vzdělávání pedagogických pracovníků nevychází z analýzy aktuální situace v personální oblasti, není nakupována odborná literatura z oblasti pedagogiky. Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků, navržená pracovníky na základě zadání ředitele školy, neobsahují náměty na zlepšení metod a forem práce při vzdělávací činnosti.

Doklady o prováděném hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců školy nebyly předloženy.

Česká školní inspekce hodnotí personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jako vyhovující.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SLEDOVANÉMU PŘEDMĚTU

Výuka občanské výchovy probíhala v kmenových třídách, které svým vybavením odpovídaly psychohygienickým podmínkám výuky.

Kabinet občanské výchovy, umístěný v nevhodných půdních prostorách a vybavený zastaralými a nevyhovujícími pomůckami, společně s absencí vhodně vybavené žákovské knihovny, je jednou z příčin nevyužívání metod a forem výuky, které vedou žáky k rozvíjení schopnosti analyticky uvažovat, utvářet si vlastní názor a samostatně řešit problémy.

Žáci byli při výuce vybaveni učebnicemi, využívány byly pracovní listy.

Česká školní inspekce hodnotí materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v občanské výchově jako vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SLEDOVANÉMU PŘEDMĚTU

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v občanské výchově

Cíle výuky ve sledovaných vyučovacích hodinách byly vhodně stanoveny. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Absence pedagogické a odborné způsobilosti vyučujícího měla negativní vliv na volbu metod a forem práce. Výuka byla vedena odborně správně.

Kmenové třídy, ve kterých výuka probíhala, neměly vhodné vybavení a uspořádání s ohledem na poznávací stránky a hodnotové cíle vyučovaného předmětu. Při výuce byly využívány pracovní listy připravené vyučujícím. Audiovizuální technika, počítačová podpora výuky a další informační zdroje nebyly využity. Materiálně technické vybavení odborného kabinetu ve sledovaném předmětu neumožňovalo vyučujícímu využívat metody a formy práce, které by u žáků rozvíjely dovednosti v oblasti vyhledávání dalších informací, jejich třídění a zpracování, získávání dovedností potřebných pro analýzu a syntézu.

Vyučující používal transmisivní styl výuky a frontální metody. Rozvíjel zejména techniky podporující zapamatování učiva. Byla využívána pouze vstupní motivace. Tempo výuky nezohledňovalo individuální schopnosti žáků, možnosti pro relaxaci nebyly využity.

Úroveň verbální a neverbální komunikace mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem byla ve sledovaných hodinách pozitivní. Vždy byla akceptována stanovená pravidla komunikace. Jako důsledek nezařazování týmové práce žáků nebyly rozvíjeny dovednosti potřebné pro vzájemné respektování, výchovu k toleranci a nedocházelo k rozvoji komunikativních dovedností.

Zpětnou vazbou bylo vyučujícím ověřováno pochopení obsahu učební látky. Metody pro hodnocení žáků a pro hodnocení průběhu vyučovacích hodin nebyly využívány. Dovednosti potřebné pro sebekontrolu, sebehodnocení a vzájemné hodnocení nebyly rozvíjeny.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v občanské výchově jsou hodnoceny jako vyhovující.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů

Minimální preventivní program je písemně zpracován. Nebylo doloženo jeho pravidelné vyhodnocování a inovace na základě analýzy účinnosti. Ředitel školy nepředložil záznamy o šetření stížností týkajících se sociálně patologických jevů a záznamy z jednání zástupců školy s rodiči v souvislosti se sociálně patologickými jevy. Řád školy obsahuje ustanovení o povinnosti chránit zdraví své a spolužáků a konkrétní ustanovení o zákazu nošení, držení, distribuci a zneužívání návykových látek v areálu školy. Jasná pravidla týkající se kouření nejsou stanovena. Sankce za porušení zmíněných ustanovení nejsou stanovena. Škola vytváří nabídku mimoškolní zájmové činnosti pro své žáky. Problematika sociálně patologických jevů je projednávána na pedagogických radách, vedením školy nejsou vydávány pokyny k prevenci a k řešení těchto jevů.

Školní metodika prevence byla proškolená a nadále se vzdělává. Podílí se na tvorbě Minimálního preventivního programu, spolupracuje s třídními a ostatními učiteli. Potřebné informace předává pracovníkům školy. Její hodnocení je prováděno ústně vedením školy.

Rodiče žáků školy nemají možnost podílet se na rozhodování o preventivních aktivitách. V případě zjištění a výskytu problému se mohou obracet na třídní učitele, metodiku prevence a vedení školy.

Součástí tematické inspekce bylo dotazníkové šetření zaměřené na všechny žáky 5. – 9. ročníku. Ve volném sdělení někteří z respondentů uvedli své negativní zkušenosti v oblasti mezilidských vztahů, se kterými se setkali ve škole i mimo školu.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je málo účinný.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Předmět inspekční činnosti byl vymezen na základě podnětu rodičů, kteří poukazovali na nevhodné výchovně-vzdělávací metody ředitele školy v hodinách občanské výchovy. Dotazníkovým šetřením ve třídách 5. – 9. ročníku a řízeným rozhovorem s ředitelem

školy bylo zjištěno, že ve třídách VII., VIII. A a třídě IX. byla v hodinách občanské výchovy zajišťována kázeň způsobem neslučitelným s lidskou důstojností dítěte.

- Při porovnání údajů rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení a zřizovací listiny bylo zjištěno, že ve zřizovací listině chybí stanovení součástí příspěvkové organizace.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003 vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pod č. j. 28 371/02-21 ze dne 22. 10. 2002,
2. Zřizovací listina č. j. Škol/1418/202 vydaná usnesením Zastupitelstva města Horní Cerekev ze dne 11. září 2002,
3. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V3-01 podle stavu k 30. 9. 2003,
4. Seznam žáků jednotlivých tříd – školní rok 2003/2004,
5. Doklady o vzdělání všech pedagogických pracovníků působících v základní škole ve školním roce 2003/2004,
6. Seznam pedagogických pracovníků školy s osobními čísly,
7. Úvazky vyučujících pro školní rok 2003/2004, bez uvedení data,
8. Koncepční záměry školy, roční plán činnosti na školní rok 2002/2003,
9. Záznamy z jednání pedagogických rad,
10. Plán kontrolní činnosti vedení školy,
11. Záznamy z hospitační činnosti vedení školy,
12. Záznamy o činnosti metodické komise školy v oblasti občanské výchovy,
13. Návrhy osobních příplatků zpracované pedagogickými pracovníky školy,
14. Plány akcí školy na měsíc září 2003 až duben 2004,
15. Plány práce v třídnických hodinách,
16. Tematické plány učiva pro jednotlivé předměty učebního plánu,
17. Rozvrh hodin podle tříd na školní rok 2003/2004,
18. Rozvrh dozorů,
19. Školní řád,
20. Třídní knihy – školní rok 2003/2004,
21. Třídní výkazy, katalogové listy žáků,
22. Minimální preventivní program,
23. Seznam nepředložené dokumentace vyžádané od ředitele základní školy.

ZÁVĚR

Personální podmínky odpovídají potřebám vzdělávacího programu školy. Není jim věnována soustavná pozornost zejména v oblasti plánování a kontroly kvality výchovné a vzdělávací činnosti.

Pro realizaci povinného předmětu vzdělávacího programu občanská výchova jsou vytvořeny vhodné prostorové podmínky. V důsledku nevyhovujících materiálně-technických podmínek nejsou vytvářeny předpoklady pro efektivní vzdělávání a výchovu v tomto předmětu.

Průběh a výsledky vzdělávání v občanské výchově vychází z tradičního pojetí výuky založeného na frontálních metodách a jsou orientované především na poznávací cíle.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu:	Mgr. Eduard Mašek	Eduard Mašek v. r.
Členka týmu:	Mgr. Ladislava Šouláková	Ladislava Šouláková v. r.

V Jihlavě dne 26. dubna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. 04. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PhDr. Vilém Sluka, ředitel školy	Vilém Sluka v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Mgr. Eduard Mašek, Česká školní inspekce, Zborovská 3, 586 01 Jihlava. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	13. 5. 2004	k2-1181/04-011038
Zřizovatel	13. 5. 2004	k2-1182/04-011038
Rada školy	13. 5. 2004	k2-1183/04-011038

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
11. 5. 2004	1180/04	Připomínky byly podány.